GEMEENTE HOORN

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 3012090
Steller: R. Stöcker
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: ROB
Teammanager: Ronald Stöcker
Portefeuillehouder: A. Helling
E-mail: r.stocker@hoorn.nl

Onderwerp
Zienswijze Kadernota 2027 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief
2	Kadernota 2027 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
3	
4	
5	

De raad besluit
Een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 OD NHN, onder de voorwaarden dat:
- de Herijking bedrijfsvoering bij de begroting 2027 van een bredere onderbouwing wordt voorzien;
- in de Begroting 2027 verduidelijking komt over extra kosten Adviseur water (rol/budget Provincie)

.

Samenvatting
In regionaal verband is afgesproken dat de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) zoals de Omgevingsdienst Noord Holland Noord (OD NHN), een Kadernota naar de gemeenteraden sturen.
De raden kunnen hierop een reactie geven, waarna het Algemeen Bestuur (AB) de Kadernota vaststelt.
Het aan de wettelijke vastgestelde Robuustheidscriteria voldoen vraagt een investering in de OD NHN.
Door de OD NHN zijn er meerdere onderzoeken gedaan. Hieruit is de noodzakelijke investering opnieuw bepaald en is de noodzaak bevestigd. Als gemeente Hoorn vinden we het van belang dat de Omgevingsdienst op Noord Holland Noord niveau blijft functioneren. Bij fusie met een andere Omgevingsdienst komt de Gemeenschappelijke regeling verder van de gemeente af te staan en vraagt, zoals het er nu uit ziet, een nog grotere investering. In de kadernota laat de OD NHN zien dat zij nieuwe en bestaande budgetten goed benutten. Dit is een positieve ontwikkeling. Gezien bovenstaande wordt een positieve zienswijze geadviseerd. Wel vragen de Herijking bedrijfsvoering en de extra kosten Adviseur water bij de begroting 2027 een bredere onderbouwing dan nu het geval is;
De OD heeft de gemeentelijke bijdragen geïndexeerd volgens de door de FUGR vastgestelde indexatie voor loon- en prijsstijging (7,94 % voor 2027: 5,15% indexatie 2027 en 2,79% correctie op 2024). Dit betekent een structurele verhoging van de Hoornse bijdrage van € 163.000.
Omdat het van belang is dat de OD gaat voldoen aan de robuustheidscriteria, is het voorstel om een positieve zienswijze hierop te geven. Het structurele effect hiervan op de begroting is € 112.000 per jaar.
Voor de overige extra gevraagde bijdragen voor Herijking bedrijfsvoering en Adviseur water is het voorstel om de OD te vragen dit extra te onderbouwen bij de begroting 2027. Het gaat om een bedrag voor Hoorn van € 88.000 in 2027 en € 68.000 vanaf 2028.

GEMEENTE HOORN

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De OD NHN heeft de raad gevraagd een zienswijze te geven op de Kadernota 2027.

Belang
Het algemeen bestuur (AB) van de OD NHN neemt een besluit over de Kadernota. Hierbij worden de zienswijzen van de raden betrokken. Het is van belang dat de raad haar zienswijze kenbaar maakt.

Centrale vraag
Welke zienswijze wil de raad geven over de Kadernota 2027 van de OD NHN?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Een veilige en duurzame leefomgeving in de gemeente Hoorn.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
In de Kadernota 2027 staan de bijdragen van de OD NHN aan de duurzaamheidsambitie omschreven. De OD NHN is betrokken bij duurzaamheidsvraagstukken in de uitvoering van milieutaken, maar ook met betrekking tot mogelijk beleid heeft de dienst een rol.

4. Kaders
- De Wet gemeenschappelijke regelingen:
De wet bevat regels voor de inrichting en het functioneren van de samenwerking voor gemeenschappelijke regelingen.

- De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:
Hierin zijn de afspraken voor de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vastgelegd.

- Raadsbesluit 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' van 19 december 2017:
Met dit raadsbesluit is de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' van de Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (regietafel) vastgesteld. De regietafel zorgt voor eenduidige financiële afspraken over indexaties bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord. Doel van de notitie is dat de raden beter geïnformeerd worden over en actiever betrokken worden bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal GR-en, zoals de Omgevingsdienst NHN. Een van de verzoeken aan de GR-en is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een kadernota naar de raden te sturen waarop voor 1 maart zienswijzen gegeven kunnen worden. Het AB van een GR besluit over de kadernota, waarbij de zienswijzen worden betrokken.

Motie indexering en bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen d.d. 7 november 2023
De gemeenteraad verzoekt het college:
- zich in te spannen voor een indexatiepercentage bij GR-en die zoveel mogelijk in lijn zijn met de indexatie die de gemeente Hoorn intern hanteert;
- een negatieve zienswijze voor te leggen bij een te hoge indexering van gemeenschappelijke regelingen;
- in aansluiting bij de bestuursopdracht in Westfries en bovenregionaal verband te onderzoeken hoe en welk percentage aan bezuinigingen mogelijk zijn.

5. Argumenten
In regionaal verband is afgesproken dat de Gemeenschappelijke Regelingen, zoals de OD NHN, een Kadernota naar de gemeenteraden sturen. De raden kunnen hierop een reactie geven, waarna het Algemeen Bestuur (AB) de Kadernota vaststelt. De Kadernota is het startsein voor de begroting 2027. In de Kadernota staan de financiële en beleidsmatige kaders die van toepassing zijn op het samenstellen

van de begroting 2027.

Hieronder staan de hoofdpunten (financieel) uit de Kadernota 2027.

Indexatie
De OD NHN wijkt – in overeenstemming met het bepaalde in de geldende financiële uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord FUGR – gemotiveerd af van de standaard verhouding voor loon- en prijsontwikkeling. Deze is normaalgesproken 70% loonontwikkeling om 30% prijsontwikkeling. De OD NHN hanteert 82,8% om 17,2%. Het indexatiepercentage is hiermee vastgesteld op 7,94%. De indexatie is als gevolg van de FUGR systematiek (loonindexatie telt 82,8% mee, prijsindexatie telt 17,2% mee en na 3 jaar volgt een eventuele correctie):

FUGR indexatie 2027:	**Indexatie 2027**	**Correctie op 2024**	**Totale indexatie**
Indexatie loondeel 82,8%	5,70%	2,70%	8,40%
Indexatie prijsdeel 17,2%	2,50%	3,20%	5,70%
Totale indexatie	**5,15%**	**2,79%**	**7,94%**

Door de indexatie neemt de bijdrage voor de gemeente Hoorn structureel met € 163.000 toe.
Bij de Hoornse kadernota 2026 wordt deze indexatie in onze begroting 2027 en verder verwerkt. Rond april 2026 wordt bekend hoe hoog de compensatie voor Hoorn hiervoor wordt in de algemene uitkering en wordt duidelijk of dit de 7,94 % toename in voldoende mate dekt. Dit betekent dat dan pas duidelijk wordt of deze indexatie als te hoog kan worden beschouwd; de zienswijze hierop moet echter al voor 1 maart 2026 worden gegeven.
Momenteel wordt de werking van de FUGR geëvalueerd. Alle deelnemende gemeenten en GR-en zijn gevraagd om input te leveren, ook de gemeente Hoorn doet hieraan mee. De regiegroep zal in de loop van 2026 komen met de uitkomsten van deze evaluatie.

Uit de begroting blijkt dat de OD NHN de Prijsindexatie inzet voor de verbetering van de bedrijfsvoering en het uitvoeren van 'nieuwe' taken. Dit maakt het mogelijk dat hiervoor geen extra middelen worden gevraagd.

Robuustheid
Uiterlijk 1 april 2026 moeten alle omgevingsdiensten voldoen aan de door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) vastgestelde robuustheidscriteria. In het, door het algemeen Bestuur, vastgestelde Plan van aanpak Robuustheid is uitgegaan van een noodzakelijke structurele investering van € 1,7 miljoen (prijspeil 2025) per jaar. Sinds het opstellen van het Plan van aanpak Robuustheid heeft de OD NHN met grote inzet en in lijn met de beschikbare financiële middelen gewerkt aan het versterken van de bedrijfsvoering. De OD NHN voldoet op dit moment nog niet volledig aan de landelijke robuustheidscriteria van het ministerie van I&W. Structurele financiering voor de robuustheid van de OD is dan ook nog steeds noodzakelijk.
De oorspronkelijke raming van € 1,7 miljoen (peildatum 2025) is bij deze kadernota, mede door de bereikte ontwikkeling, bijgesteld. Vanaf 2027 is een structurele investering van € 1,6 miljoen per jaar noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria.
Onderzoek vanuit de provincie geeft aan dat de OD NHN bestaansrecht heeft, al dan niet door samenwerking met andere Omgevingsdiensten.
Als de OD NHN niet aan de robuustheidscriteria voldoet zal deze moeten fuseren met een andere Omgevingsdienst. Als gemeente Hoorn zien we graag dat de OD NHN robuust is om in hoofdzaak zelfstandig te kunnen functioneren. Waar versterking gewenst of nodig is kunnen we de samenwerking opzoeken met andere OD's. Het behouden van een Omgevingsdienst in de regio, al dan niet volledig

zelfstandig, is van belang om de lokale maatschappelijke opgaves goed te kunnen begrijpen en in te vullen.
Met een fusie ontstaat er een nog grotere Omgevingsdienst, naast dat de invloed van ons als gemeente Hoorn nog beperkter wordt is de verwachting dat het ons meer zal gaan kosten.
Daarnaast is al aangegeven dat de OD NHN pas kan fuseren op het moment dat zij zelf aan de robuustheidscriteria voldoen (anders is de OD NHN geen interessante fusie partner).

Het onderdeel Robuustheid heeft een structureel negatief financieel effect vanaf begrotingsjaar 2027 van € 112.000 per jaar.

Herijking bedrijfsvoering
In de begroting 2025 waren middelen voor ICT-projecten opgenomen onder de reserve ICT-Masterplan. Eind 2025 zijn deze middelen volledig benut. Daarmee ontbreekt vanaf 2026 financiële ruimte om noodzakelijke ICT-projecten uit te voeren.
In de kadernota is om deze reden een structureel budget van € 702.000 per jaar opgenomen.
Daarnaast is in 2027 eenmalig € 285.000 extra vereist om noodzakelijke projecten uit te voeren.
Het gaat hier om uitgestelde investeringen uit 2026 die wegens de uitputting van de reserve Masterplan ICT en het hanteren van de zogenaamde nullijn bij het opstellen van de begroting van 2026 niet worden uitgevoerd.
Met deze structurele investering blijft de Omgevingsdienst digitaal toekomstbestendig en in staat om de wettelijke en maatschappelijke taak goed te vervullen.
In de kadernota zijn de benodigde ICT -investeringen niet verder gedefinieerd. We onderkennen dat ICT jaarlijks aandacht vraagt, maar zien onvoldoende in de kadernota terug waaraan wordt gedacht en hoe hieraan invulling wordt gegeven. Bovendien zijn we van mening dat dit in principe uit eigen middelen bekostigd moet worden.
Daarom wordt voorgesteld om bij de zienswijzen een nadere onderbouwing als voorwaarde mee te nemen voor de begroting 2027.

Herijking bedrijfsvoering heeft een negatief financieel effect op het begrotingsjaar 2027 van € 69.000 en voor de jaren daarna van € 49.000 per jaar.

Adviseur water:
Voorheen was alleen de provincie verantwoordelijk voor het grondwater. Nu hebben bij wet ook gemeenten en het Hoogheemraadschap hierin een taak gekregen (bevoegd gezag kwaliteit oppervlaktewater). De OD NHN is bevoegd gezag voor toezicht en handhaving op indirecte lozingen bij bedrijven, dit maakt dat afstemming tussen alle partijen noodzakelijk . De OD NHN mist de specialistische inhoudelijke kennis die hiervoor nodig is. Die noodzaak en urgentie voor alle bevoegde gezagen komt ook voort uit de Europese Richtlijn "Kader Richtlijn Water" (beschikbaarheid van drinkwater en schoon oppervlaktewater).
Om de taak uit te voeren is een jaarlijks structureel bedrag nodig van € 162.000. Voor Hoorn betekent dat een structurele bijdrage van € 19.000 per jaar.
Uit de kadernota blijkt onvoldoende waaruit deze kosten bestaan. Dat de taak moet worden uitgevoerd is begrijpelijk, maar welke rol de provincie hierin heeft is nog onvoldoende duidelijk.
Daarom wordt voorgesteld om bij de zienswijzen als voorwaarde mee te nemen om bij de begroting 2027 dit nader toe te lichten.

Conclusie
Gezien het bovenstaande wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 OD NHN, onder de voorwaarden dat:
- de Herijking bedrijfsvoering bij de begroting 2027 van een bredere onderbouwing wordt voorzien;
- verduidelijking komt over extra kosten Adviseur water (rol/budget Provincie)

GEMEENTE HOORN

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het maatschappelijk draagvlak is niet onderzocht.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat van 2027 en verder.
Het gaat om een bedrag van € 363.000 voor 2027 en vanaf 2028 structureel € 343.000.

De financiële consequenties worden verwerkt in de kadernota 2026 van de gemeente Hoorn.

8. Communicatie

De door de gemeente Hoorn ingebrachte zienswijzen worden teruggekoppeld aan de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de OD NHN.

9. Realisatie

De ingebrachte zienswijze wordt door de OD NHN betrokken bij de besluitvorming.

Hoorn, 20 JAN. 2026

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester